

gästföreläsningar etc. Detta är ett resonemang som jag tycker är begripligt. Det är kanske i en djupare mening inte särskilt självreflexivt eller snarare självkritiskt men det är förståeligt utifrån rent *mänskliga* aspekter.

Frågan blir mer problematisk om man inför ett vetenskaps- eller kunskapsteoretiskt perspektiv. Vad syftar vetenskap till, finns det en enda odiskutabel sanning? Är utvecklandet av en disciplins vetenskaplighet enbart beroende av hur läraren eller lärarna utvecklas eller är utvecklingen avhängig av de *lärande*, av *deras* inhämtande och nyskapande? Kan det rent av finnas en kreativitet hos eleven själv?

Egentligen – hoppas jag – tror alla lärare på den lärandes kreativa förmåga, annars är lärargårningen meningslös. Men här finns det också en principiellt viktig skillnad mellan två kunskapsteoretiska skolor. Den ena menar att kreativiteten bör ske inom censorgivna ramar. Den andra menar att den ska få ett så fritt spelutrymme som möjligt. Till den senare skolan hör jag. Det annorlunda ska inte fruktas. Det kan kommenteras men måste då också presenteras.

För omkring femton år sedan förde jag i Göteborgs kurslitteratur in en bok som jag hade kritiserat skarpt av metodiska och delvis teoretiska skäl. Mot den ställde jag i kursen min egen kritik. Reaktionen på grundnivån för och emot har varit och är väl fortfarande jämnt fördelade. Den boken är fortfarande kurslitteratur. Inte för att jag har ändrat uppfattning utan därför att jag tror att diskussionen kring den hjälper till att skapa det fria tankeklimat som kan få den intellektuella kreativiteten att frodas. På andra håll klarar man sig utan min kritik. Kommer man att införa den diskussion av den mycket populära kursboken som nu står att läsa i Billy Ehn/Barbro Klein "Från erfarenhet till text" (1994)?

De lärande ska själva rensa ut det som de tycker är ogräs, annars kan etnologin inte utvecklas, lika litet som annan vetenskap kan det. Den vetenskapliga kreativiteten är beroende av impulser och de motstridiga är kanske allra viktigast för det kritiska förhållningssätt som bör vara vetenskapens grundbult.

Jag ska på den här punkten medge en sak – det är bekvämare för läraren att själv utföra lukningen. Annars blir det diskussioner och motsägelser. Anser man att det senare är en väsentlig del av utlärandet får detta emellertid accepteras antingen resultatet blir "renlärigt" eller inte.

Det föreligger nu en första, internationell utvärdering av de etnologiska institutionerna i Sverige. I den heter det att göteborgsinstitutionen genom sitt litteratururval framstod som den minst självcentrerade i landet. Detta är naturligtvis inte en slump om någon nu skulle tro det.

Det är i den här frågan utvärderarna i sin sammanfattning blir särskilt kritiska. Det heter: "Gruppen har fäst institutionernas uppmärksamhet på faran för undanträngning av externa impulser och tankemönster. Ämnet kan på grundnivå riskera att bli helt "försvenskat" – ja till och med "Stockholmskt" eller "Lundensiskt". Det kan dock noteras att samma tendenser kan förekomma på andra håll. Sålunda talar Konrad Köstlin i en intervju inför sitt uppbrott från lärostolen i Tübingen om den "citatkartell" och konsekventa självförhåvelse han menar utmärka institutionen i Tübingen (Tübingens Korrespondenzblatt 1994 nr 44). Andra nersläende exempel ger oss Evelyn Fox Keller i den utmärkta artikeln "Naturvetenskapen och dess kritiker" (Tvärsnitt 1996:1). Oviljan att förstå, respektera och diskutera är inget exklusivt humanistiskt fenomen; det finns i hela vetenskapsvärlden. Antagligen finns det flera gemensamma orsaker till detta. En, som Fox

Keller berör, är striden om de ekonomiska resurserna. Man kan fråga sig om inte ekonomin blivit väl så viktig som onkologin på den vetenskapliga kamparenan. Men detta är en fråga med många implikationer och får överges här.

Sammanfattningsvis: inom varje disciplin kan det uppstå en fundamentalism med ayatoller som var och en uttyder Koranen på sitt vis men alla förenas i kampen mot de verkligt otrogna.

Det kan tyckas häftigt att här jämföra med fascistiska strategier men eftersom dessa inte är specifika utan högst allmängiltiga rekommenderar jag en läsning av Zygmunt Baumanns "Döden och odödligheten i det moderna samhället" (1994) särskilt avsnitten "Överlevnad som gruppprivilegium" och "Odödlighet maskerad som historia". Nog borde de där framförda tankarna ge etnologer anledning till både kritik och självreflexion.

Jag ska gå över till en annan etnologisk rädsla, en som förvisso inte utmärker all etnologi men är betydelsefull nog därför att den har kommit att präglade en hel del av den intellektuellt mest kvalificerade etnologin.

Nu handlar det om etnologers rädsla att komma med påståenden om vad som är eller har varit. Verkligheten upplöses av forskaren i bilder och berättelser och i nästa steg försäkrar forskaren att det som skrivits bara är forskarens egen berättelse om berättelserna. Ingenting är sant och forskaren kan inte ställas till ansvar eftersom vederbörande faktiskt inte har sagt något med objektiva pretentioner. Ändå är det naturligtvis sant eftersom det står där i tryck. Men det är en annan historia.

Vad jag nu har kommit in på är en etnologisk tendens som jag kanske är alltför obegåvad för att förstå mig på. Jag begriper helt enkelt inte vart den ska föra. För att inte missförstås – vilket sker ändå eftersom allt ses med kulturella ögon – vill

jag betona att jag tror att diskussionen kring självreflexiviteten kan vara nyttig. I sina väsentligheter – som jag uppfattar den – överensstämmer den med den självkritik som jag en gång trodde var självklar. Men självreflexiviteten är egentligen en nyttig metodlära som inte i sig innebär ett avståndstagande från att andras verklighet både kan återges och diagnostiseras. Det tycks mig emellertid att självreflexiviteten har fört en del etnologi ett steg vidare – bort från "verkligheten". Den har skapat en rädsla för att säga så här är det eller så var det (kanske). Detta är naturligtvis en kritik som inte drabbar sådana kulturanalytiker som aldrig tvekar att slå fast att något är – utan att besvärans av positivistiska hämningar i fråga om bevisföring.

En missuppfattad självreflexivitet kan alltså leda till en rädsla att gå utanför sig själv. Jaget avspeglar inte världen – så gott det går – utan världen avspeglar sig i jaget. Forskaren själv blir till forskningens objekt. Om detta leder till fördjupade kunskapsteoretiska insikter vilka förs vidare är det bara utmärkt. Om det å andra sidan för till en icke kommunicerande egocentricitet är det inte lika givande för forskningen.

Jag tycker mig alltså märka att det på sina håll har utvecklats en självreflexiv etnologi som inte har kunskapsteorin som ett egentligt mål utan stannar vid en pretentiös självbespeglning. För att hamna i gott sällskap vill jag tillägga att sådana *farhågor* har uttryckts både av James Clifford i "Writing Culture" (1986) och Billy Ehn/Barbro Klein i "Från erfarenhet till text" (1994). Det är ett narcissistiskt drag som har sin grund i övertygelsen om den egna personens betydelse. Men vad tjänar detta till för andra människor eller det samhälle som försörjer forskaren? I "Lundalinjer" (1995 nr 111) faller Gunnar Alsmark en hård dom över reflexivi-

tetsdebatten. "Tam, räddhågad, ibland t.o.m. oärlig, ett spel för galleriet mer än ett allvarligt försök att komma åt teoretiska såväl som socialpsykologiska styrmekanismer."

De senare decenniernas etnologi har ofta kommit att utmärka sig för en stor självbelåtenhet. Under kulturanalysens banér har vi glatt avslöjat stort som smått i vår omvärld. Vi är inte lika bra på eller intresserade av att avslöja oss själva. Den etnologiske forskaren är inte självkritisk alltför ofta. Sällan ser vederbörande det etnologiska samhället som ett vanligt samhälle med både kunskaper och fördomar, allianser och intriger, en ren och skär kamp för brödföda men också makt. Inte heller vill vi tro att vi påverkas i vårt lilla slutna samhälle av annat än rent vetenskapliga impulser. Men jag undrar om det inte hade varit motiverat att försöka penetrera det eventuella sambandet mellan en påtaglig egocentricitet å ena sidan och de nyliberala strömningarna i storsamhället med deras betoning av individen och egenrättfärdigheter å andra sidan. Tanken borde åtminstone vara värd en skojfrisk "kulturanalys".

Nu menar jag inte att det är så enkelt att delar av etnologin fallit offer för ett omedvetet nyliberalt tänkande. Verkligheten brukar vara mer komplicerad än så. Också rädslan för ovetenskaplighet kommer in i bilden och denna utmärker sannerligen inte bara de självreflexiva etnologerna.

Strävan efter vetenskaplighet är naturligtvis aktningsvärd. Men vetenskaplighet är en besvärlig definitionsfråga. Jag kan inte närmare gå in på den här. Jag nöjer mig med att konstatera att det finns skilda vetenskapligheter eftersom det finns flera olika paradig. Det jag vill framhålla här är att det inom etnologin sedan länge finns en tendens till ett förtydligande av de vetenskapliga dokumentationskraven.

Med detta menar jag att det tunga, kritiska och självkritiska tankearbetet i stor utsträckning har ersatts av förmågan att tillägna sig det rätta språket, att citera de för tillfället gångbara auktoriteterna både inom och utom etnologin och att anpassa sig till forskningstrender med goda glidbanor. Etnologin idag erbjuder en vetenskaplig symbolrekvisita och det förefaller mig som om det för de unga forskarna gäller inte bara att de *får* ta för sig ur denna utan att de *måste* göra det. Det är vanligt att citera de mest banala utsagor hos lärofäder, att putta in berömda namn som får stå för kränkande förklarade resonemang. Det gäller att sätta de symboliskt verkningsfulla klistermärkena på den egna forskningen. Levi's, inget annat.

Det kan här vara motiverat att anföra ett citat från Sven-Erik Liedman i artikeln "Innehållet och deras former" (Ord och Bild 1995:2). Liedmans reflexioner har en generell innebörd men kan, som jag ser det, med fördel överlämnas till etnologisk självkritik.

Den intellektuella debatten, samhällsanalysen, reflexionen över historia och konst (och även religion) hotas ständigt av en tilltagande ytlighet. Dessa stora frågor är med nödvändighet knutna till vardagligheterna, till common sense. Det är deras styrka – deras allmänmänsklighet. Men det är en villfarelse att tro att de kan behandlas på samma sätt som de kan ställas, alltså med hjälp av det spontana, omedelbara sunda förnuftet. Sunda förnuftet, så sympatiskt det än verkar, är bara en passiv reflex av diverse omständigheter. Skall man komma någon vart; skall samtal om samhälle och historia bli något annat än vad våra samtal om vädret brukar vara, alltså repetitioner av repetitioner av repetitioner, krävs – kunskaper. Men kunskaper är inte något man bara kan hämta ur lexika eller läroböcker. Läro-

stoffet måste tillägnas, bli föremål för reflexion, sättas i sammanhang, kritiskt belysas, ältas i ändlösa diskussioner. Detta är en långsam, en trög, en mödosam process; och aldrig kommer man till målet.

Självkritiska etnologer erinrar sig förstås här vad Lena och Tomas Gerholm skrev om stockholmsetnologerna i "Doktorshatten" (1992). "Bland dem finns många vars läsande i extremt hög grad är styrt av deras eget skrivande. För dem är böcker idéhögar att ösa ur, inte tankevärlar att tränga in i. Man kastar sig förtjust över nya artiklar och böcker för att se om där finns något användbart, några brottstycken att bruka för det egna bygget" (aa, s. 136). Orden är Gerholms, inte mina. Om jag ändå håller med författarna är det i så fall med den uttryckliga reservationen att kunskapsstrategin beklagligt nog inte är specifik för stockholmare. Därtill gäller påståendet långt ifrån alla etnologer i Stockholm, vilket bör framhåvas.

Här ska jag erkänna att jag känner mig misslyckad själv som lärare för det jag nu har sagt gäller också för Göteborg. Jag ser det så att ett underdånighetstänkande har brett ut sig bland många yngre i det etnologiska forskarsamhället. Varför det har blivit så går inte att besvara utan en självkritisk etnologisk undersökning. Men jag har en misstanke om att detta går att utforska utifrån begreppen hegemoni och etnologisk "ungdomskultur". En hypotes att fundera över.

Jag skall fortsätta på detta temat med en litet annorlunda vinkling. Vid en utvärdering av etnologiämnet genomförd i Uppsala i Gustav Adolfs Akademiens regi 1994 påtalade Reimund Kvideland det märkliga i att svensk etnologi föredrog att referera till utländska, särskilt anglosaxiska författare och förbigå de svenska när samma iakttagelser gjorts och samma kommentarer fällts. Också detta är en fråga om symbolik. Citerandet av amerikanska

och brittiska storheter vittnar – åtminstone skenbart – om beläsenhet och frontaktivitet. Att falla tillbaka på äldre svensk forskning skulle vara att förfalla till traditionalism och vad värre är till ett ifrågasättande av den egna självständigheten. Av någon anledning gäller inte detsamma när man plankar de utländska forskarna. Konsekvenserna av detta kan t.ex. bli att en doktorand upptäcker värdet i föremålsforskningen genom att åberopa en amerikansk forskare samtidigt som denne har angerar Sigurd Erixon som sin lärare. Erixon nämner den gode svensken inte. Exemplet är inte fingerat, det är en erfarenhet av ett gästbesök hos det etnologiska seminariet i Göteborg.

Återigen – min kritik är inte bara ett apart personligt tyckande. Reginald Byron tar i en recension av *Nordic Frontiers* upp problemet med en nordisk referens (*Ethnologia Scandinavica* 1995).

"The editor's and contributor's remarks on the concept of tradition do not seem to be applied to their own scholarly cultures, which surely must have their own traditions. The total absence, in nearly all the papers, of allusions to the work of Nordic scholars of previous generations is striking. Why, one wonders, are these Nordic folkloristics and ethnologists so anxious to distance themselves from their own scholarly traditions? Are these papers representative of trends in the field? Will ethnology and folklore survive as distinct subjects in Nordic universities, or will they gradually merge in the cultural anthropology and become completely colonised by second-hand American and French ideas?" (aa, s. 161).

Jag vill tillägga en reflexion av Bo Lönnqvist "Över gränsen" (*Laboratorium för folk och kultur*, Bulletin 2/1994). Det är en kommentar som anknyter till flera av de kritiska synpunkter jag fört fram.

Där forskning av detta slag överskrider

ämnesgränserna både tematiskt och teoretiskt har den nordiska etnologin nöjt sig med att tillfälligt plocka upp "namn i ropet" (en tid var det Bourdieu, Marshal Berman, nu är det Julia Kristeva, Zygmunt Baumann, Edward W. Said m.fl.) utan att det vetenskapliga sammanhanget klargörs och storheternas relevans för etnologin diskuteras. En annan beklaglig tendens är den nära nog vattentäta "hänvisningen till varandra", för det mesta därtill enbart kolleger inom det egna landet. Det borde vara en dismerit för studenter att hänvisa enbart till sina lärare, likaså är egenkärleken i fråga om kurslitteraturen närmast patologisk (aa, s. 38).

Man kan fråga sig om de verksamma 40-talisterna helt enkelt uppfunnit etnologin!

Det finns numera gott hopp om att den historiska insikten ska tillmätas betydelse också inom den s.k. moderna etnologiska forskningen. En vacker dag kommer någon läsande och ledande etnolog att fästa blicken på Derridas tes att vi lever vårt nu genom att bära med oss det förgångna. Då kommer en sekellång etnologisk tanke-tradition att få en ny legitimitet. Det är mer tvivelsamt om detta kommer att rättfärdiga etnologisk forskning som är utförd före 1960-talet.

Nu har jag blivit mycket elak men det är dessvärre befogat. Vi har hamnat vid den sista etnologiska rädslan jag hinner ta upp, alltså rädslan för ämnets historia, rädslan för de ackumulerade kunskaper som ligger där, rädslan för att inte framstå som så modernistiskt och postmodernistiskt märklig som man åstundar, rädslan för konkurrensen från den äldre etnologin.

Detta är en rädsla som drabbat mänskorna i det etnologiska samhället högst olika. Kanske är den mest framträdande hos de nydanare som i själva verket står i störst tacksamhetsskuld till den äldre forskningen. Det är i så fall både logiskt och

mänskligt. Icke desto mindre har denna rädsla för etnologin som en kumulativ och kontinuerlig vetenskap enligt min mening vållat ämnet stora skador både inom det lilla etnologiska samhället och dettas relationer utåt. Vi har anledning att utifrån vetenskapsteoretiska aspekter fråga oss varför det blev så i Sverige men inte lika illa i Danmark, Finland och Norge. Något måste det ju bero på.

Denna rädsla för historien i etnologin och etnologin i historien har lett till att etnologin har utvecklat en ny genre som jag skulle vilja kalla *trivialetnologi*. Denna trivialetnologi förekommer i böcker, seminarieuppsatser, artiklar och offentliga framträdanden. Den har en positiv sida, eftersom den oförfärat behandlar triviala frågor i det mänskliga livet. Frågorna är både stora och små; de kan gälla för nationen eller pyttesmå grupper – nationalupplevelser eller torghandelns betydelse. Det finns emellertid en negativ sida också. Det trivialetnologiska framträdandet får alltför ofta drag av allmänt tyckande och man har anledning att fråga sig om inte en journalist utan etnologiutbildning själv hade kunnat komma med samma kommentarer till det alldagliga. Det är som om en del skulle tro att etnologkompetensen är detsamma som en generalistkompetens men någon sådan existerar inte.

Vad man kan sakna i trivialetnologin är alltså den ofta specifikt etnologiska aspekten, den som tillför något annat än de insikter var och varannan redan besitter. Jag tänker då på motsägelsefullheten, konflikterna, klass- och könsskillnader, den internationella och den historiska jämförelsen och allt annat med etnologisk fördjupning. Jag vill här fästa uppmärksamheten på en färsk artikel av Konrad Köstlin: "Der Tod der Neugier" (alltså Nyfikenhetens död) i Zeitschrift für Volkskunde 1995:1. I summary heter det bl.a.

"With the 'Andacht zum Unbedeutenden' (devotion to the unimportant) as point of departure, that which actually is banal is being transformed – even with a certain degree of pathos – by well-written and entertaining texts into something 'thrilling'. Our discipline appears to have become a sector of entertainment culture. The choice of subject matter is made according to the thrill that is narrative has to offer; however, in the end, every subject can afford some thrill. So the relationship of the discipline vis-à-vis its disciplinary subject matter inevitably is changing. This article inquires into the function of this type of entertainment and into the role of a (cultural) science that, as a storyteller, becomes complicit with modernization (aa, s. 64)."

Utvärderingsgruppen som jag citerade innan har en annan huvudkritik. "Det förefaller en utanförstående betraktare som om forskningen – i överensstämmelse med den svenska idén om en vänlig och harmlös modernisering av samhället – skulle se som en av sina huvuduppgifter att förklara hur samhället blev (så förment konfliktfritt) som det blev. Denna föreställning om en friktionsfri nationalisering, som tillhandahålls också av etnologer, har byggts upp av berättelser som förväntas bli berättade i samhället." Kritiken är utförligare än så. I en kommentar till den snälla utvärderingen av etnologin i Umeå och på andra ställen, den 28 februari 1995, berör Billy Ehn just denna fråga:

"Det jag bäst minns av utvärderarnas besök i Umeå är, förutom Sune Björklöfs smittande entusiasm, en diskussion med Konrad Köstlin på restaurangen i Hotel Plaza under kvällen. Jag frågade honom: Vad tycker du om svensk etnologi, när du får se den på nära håll? Han svarade ganska bitskt att den i hans mening är för snäll och menlös, att den inte tampas med

de stora samhällsproblemen och går in med sin fackkunskap i konflikter, att den handlar för mycket om representationer, berättelser, symboliska konstruktioner, i stället för om den krassa verkligheten. Han lät faktiskt ganska missnöjd med svensk etnologi. Av detta märks inte mycket i slutrapporten, som i denna belysning återspeglar den trevliga och konfliktundvikande etnologin."

Ehn fortsätter längre fram att "vi måste också fundera över Konrad Köstlins kritik 'off the record' och sträva mot en mer obekväm och ifrågasättande etnologi". Det är ett principiellt uttalande som antyder ett samtänkande med etnologin i Göteborg, där grunduppfattningen om samhället – och kulturen – som klassbaserad och konfliktfylld har varit en ledstjärna. Det finns meningsfränder på andra håll. I sin ovan anförda artikel säger Gunnar Alsmark: "På ett forskarseminarium förra året om etik ställde jag frågan, varför invandrarforskningen vunnit relativt sett så litet gehör på vår institution. 'Alltför politiskt laddat', blev det mest framträdande svaret. I Lund har merparten av den etnologiska produktionen haft en grundläggande ton av trevlighet snarare än att vara ett salt i samhällsdebatten."

Jag har också en rädsla – jag är rädd för den utglättade etnologi som framträder i alldagliga schabloner eller med dåligt underbyggda vetenskapliga ambitioner. Jag är också rädd för att det är denna bild av ämnet som en lättsinnig trivialetnologi vilken börjar ta överhanden i det vidare vetenskapssamhället.

Det är många kritiska synpunkter jag har hunnit med. Det betyder inte att jag menar att etnologin hade mått bäst av att bara tjäna atlasarbeten. Tvärtom. De nyorienteringar som kom med 60-talet har varit värdefulla för ämnet och angränsande discipliner. De kunde säkert varit ännu mer fruktbara under andra förhållanden,

en förmodan som kan motivera en självprövning. Men viktigast för mig idag är en känsla av att den så kallade moderna etnologin har kommit till vägs ände.

Mitt budskap är inte en uppgörelse med för mig annorlunda vetenskapliga skolor. Min rädsla är djupare än så. Jag fruktar ämnets framtid.

Etnologin har fått mycken massmedial uppskattning, inte minst genom trivialforskningen. I tvärvetenskapliga sammanhang har ryggdunkningarna kommit ofta. Men jag har sedan en tid sett en annan verklighet. De nya högskolorna byggs ut. Varje månad utannonseras tjänster i stort antal. Lektorer i historia kommer det att finnas gott om. T.o.m. socialantropologer hittar sina nischer. Men var finns etnologtjänsterna? Den äldre etnologin hade en regional förankring och ett förtroende. Vad har etnologin idag att komma med i den regionala högskoleutbyggnaden? Räcker trivialetnologin och självreflexiviteten till?

När detta skrives ifrågasätts etnologins framtid i Uppsala av en humanistisk fakultet. Det finns mer positiva tecken på andra håll som i Lund där en ny professur

tycks övervägas. Kanske är lundaexemplet emellertid ett undantag från det som kan bli en regel. I det vetenskapliga samhället bedöms till sist en vetenskap ur en generaliserande aspekt. Etnologi uppfattas som etnologi var den än bedrivs och hur differentierad den än är. I den vetenskaplige betraktarens ögon är den bild av etnologin som skapas genom den massmediala uppmärksamheten tyvärr också verklighetsuppfattningen av ämnet, ofta därför att man i konkurrerande ämnen *vill* ha en specifik bild.

Jag ser utvecklingen som ett memento. Kanske har det stora vetenskapssamhället ånyo börjat ifrågasätta etnologin. I så fall är det nog dags för oss alla att fundera över varför.

Till sist. Två aspekter på anförandet är möjliga. Den mest positiva är att tankarna kommer från en etnolog som faktiskt har funnits inom ämnet sedan 1950 och kanske ändå förstår och vet en del. Den mer negativa definierar funderingarna som ett utslag av en nästpensionärs knarriga oförstånd. Här sätts läsarens självreflexivitet verkligen på prov.

SUMMARY

Ethnological Fear

This article may be said to be reflections on trends in Swedish ethnology today – with a certain polemical touch.

In my opinion a lack of scientific generosity exists today in Swedish scholarly society, which I feel stems from a fear of what is different, or perhaps the competing other, those thoughts which challenge a hegemonic mainstream. The fear manifests itself in many ways, one of which is for institutions to limit knowledge about the unusual for their students. That leads to obedient students, but certainly does not encourage free creativity, a development which in the long run can be devastating for ethnology.

Fear of coming with statements about what is or has been is also evident. The reality which we all know is unattainable is decomposed by the scholar into pictures and stories, and the scholar should not be held responsible for interpretation, because what is written is merely the scholar's own story about the stories. Who gains any pleasure from such stories, except the scholar? The wholesome introspection, which to my way of thinking is a continuation of earlier compulsory self-criticism, can also lead to a pretentious mirroring of oneself, which has also been pointed out by James Clifford and Billy Ehn/Barbro Klein.

A fear has spread among younger ethnologists which causes the arduous critical thought process to tend to be replaced by "correct language" with quotations from currently popular authorities, sometimes statements of the most banal type. Knowledge seems to come second. Intellectual debate and research are constantly threatened by a growing superficiality, according to Sven-Erik Liedman. What I feel is that subservience has influenced many of the younger scholars in ethnology.

This lack of knowledge of the other is partly responsible for this development. What is distinctive is that within Swedish ethnology many seem to want to forget the ethnological knowledge which has been won by the "older" ethnology. That has been pointed out by Reimund Kvideland, Reginald Byron and Bo Lönnqvist. In reality that is a denial of ethnological identity.

Fear of the historiography of and within a subject has led to the development of a research genre which I would call trivial ethnology. My criticism on this point is not that ethnology takes up trivial questions in human life, but the way in which this is done. Trivial ethnology has a strain of general opinions, and there are many occasions when it may be asked whether journalists or others who have not studied ethnology could not make the same comments about the ordinary.

Contradictions, conflicts, class and gender differences, and international and historical comparisons are left out of trivial ethnology. Konrad Köstlin has commented on the same theme in regard to German conditions in the article I have cited.

This article finally considers my own fear. I fear that ethnology will become superficial, adapted to the admiration of the mass media and will lack self-examination. The discussion about what knowledge the subject should strive to supply is lacking, about how it should relate to the society which supports it. In Sweden the regional colleges are rapidly being built up. Many kinds of positions are being created. But the demand for ethnology is not great, and that is an understatement. Does this also tell us something? Can it lead to introspection?

Translation: Marie Clark Nelson